

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној 22. децембра 2004. године, и на сједници Дома народа, одржаној 23. децембра 2004. године, усвојила је

ЗАКОН

О ОСНИВАЊУ ИЗВОЗНО - КРЕДИТНЕ АГЕНЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

И - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Циљ Закона)

(1) Циљ овог закона је да обезбиједи услове за подстицај извоза роба и услуга из Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ), путем осигурања и финансирања, издавања гаранција, као и успостављање основа за развој и промоцију економских односа Босне и Херцеговине са иностранством.

(2) Овај закон регулише: статус, дјелатност, управљање и руковођење, овлаштења, обавезе и финансирање Извозно - кредитне агенције Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ИГА).

Члан 2.

(Дефиниције)

- (1) "**ИГА**", у смислу овог закона, представља Извозно - кредитну агенцију БиХ.
- (2) "**Држава**", у смислу овог закона, представља Босну и Херцеговину.
- (3) "**Страна држава**", у смислу овог закона, представља сваку другу државу осим Босне и Херцеговине.
- (4) "**Иностранство**", у смислу овог закона, представља сваку територију изван граница Босне и Херцеговине.
- (5) "**Ентитет**", у смислу овог закона, представља Федерацију Босне и Херцеговине и Републику Српску.
- (6) "**Банка**", у смислу овог закона, представља финансијску институцију која је, од надлежне агенције за банкарство или иностране институције за банкарске дјелатности, лиценцирана за обављање банкарских послова.
- (7) "**Предузеће**", у смислу овог закона, представља правни субјект основан у складу са законом који уређује оснивање привредних друштава, односно предузећа и који је уписан у судски регистар.
- (8) "**Осигурано пословање**", у смислу овог закона, су активности које предузећа обављају у БиХ или иностранству у вези са:

- а) увозом сировина, полупроизвода или готових производа;
- б) извозом сировина, полупроизвода или готових производа;
- ц) извозом опреме у иностранство и инсталисањем и сервисирањем те опреме у иностранству.

ИИ - СТИМУЛИСАЊЕ И ФИНАНСИРАЊЕ ИЗВОЗА

Члан 3.

(Принципи)

(1) Стимулисање извоза и унапређење економских односа са иностранством засниваће се на следећим принципима:

- а) прецизно утврђени критеријуми за кредитирања;
- б) јединствени критеријуми за издавање гаранција ради обезбјеђења извозних уговора;
- ц) јединствен приступ пружању информација и обављању посредничких услуга;
- д) утврђивање јединствених критеријума за издавање полиса осигурања извоза.

(2) Агенција је обавезна да, на цијелој територији БиХ, обезбиди сваком заинтересованом предузећу приступ информацијама које утврди као резултат принципа из става (1) овог члана.

ИИИ - УСПОСТАВЉАЊЕ, ОРГАНИЗАЦИЈА И ДЈЕЛАТНОСТ АГЕНЦИЈЕ

Члан 4.

(Успостављање)

- (1) Овим законом оснива се Извозно - кредитна агенција Босне и Херцеговине.
- (2) Оснивач ИГА-е је Босна и Херцеговина са ентитетима који обезбјеђују почетни капитал сразмјерно износу искориштених средстава Свјетске банке и средстава донатора по Пројекту хитног покретања индустрије и Пројекту подршке извозним предузећима у времену њихове имплементације закључно са 31. децембром 2004. године.
- (3) Агенција је самостално, недепозитно и непрофитно правно лице са пуним овлашћењима и послује у складу са принципима о ликвидности и осигурању пословања без губитка.
- (4) Агенција је овлашћена да самостално склапа уговоре, набавља и располаже покретном и непокретном имовином и да буде страна у спору.
- (5) На лица запослена у Агенцији не примјењују се одредбе Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.
- (6) Запошљавање и унапређење професионалне каријере запослених у Извозно-кредитној агенцији заснива се на јавном конкурсном и професионалној способности, а у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Агенције.

(7) Структура запослених у Агенцији оквирно одражава националну структуру становништва БиХ према последњем попису.

Члан 5.

(Сједиште, назив и организациона структура Агенције)

- (1) Сједиште Агенције је у Сарајеву, са филијалама у Мостару и Бањалуци. Агенција може накнадно да отвори одговарајуће филијале и у другим градовима државе, уз услов да те филијале буду финансијски одрживе од момента њиховог оснивања.
- (2) Скраћени назив Извозно- кредитне агенције БиХ је ИГА.
- (3) Агенција има печат који садржи скраћени назив Извозно-кредитне агенције, сједиште и грб БиХ.
- (4) Свака филијала има идентичан печат који садржи скраћени назив Извозно-кредитне агенције, назив и сједиште филијале и грб државе.
- (5) Печат Агенције израђује се у складу са Законом о печату институција Босне и Херцеговине.

Члан 6.

(Дјелатност Агенције)

- (1) У оквиру својих дјелатности у држави, Агенција обавља сљедеће дужности:
 - а) Директно:
 - 1) издавање гаранција с циљем обезбјеђења извршења извозних уговора;
 - 2) кредитно осигурање унутрашњег и спољнотрговинског пословања;
 - 3) факторинг подршка;
 - б) Посредством банака и других финансијских институција:
 - 1) кредитирање лизинга опреме и транспортних средстава у иностранству;
 - 2) дугорочно кредитирање домаћих предузећа ради извођења грађевинских радова у иностранству, финансирања предуговорне активности у оваквим пословима;
 - 3) краткорочно и дугорочно финансирање припреме и извршења извоза;
 - 4) рефинансирање краткорочних и дугорочних извозних кредита одобрених од банака или других финансијских институција;
 - 5) осигурање и реосигурање извозних послова и улагања бх. предузећа у иностранству којим се врше осигурања и реосигурања од комерцијалних и некомерцијалних ризика у виду накнаде губитака насталих у осигураним пословима.

- (2) У оквиру пословања са страним средствима плаћања, Агенција обавља сљедеће дужности:
- а) одобравање кредита и депоновање средстава код финансијских институција и извозних предузећа која учествују у пројекту везаном за извозне активности БиХ;
 - б) пружање помоћи страним банкама или страним предузећима која су позајмила или депоновала средства код финансијских институција и извозних предузећа која учествују у пројектима подршке извозним предузећима, а с циљем извршавања обавеза према тим страним банкама или страним предузећима;
 - ц) примање зајмова и донација из владиних и невладиних извора, домаћих и страних укључујући регионалне и међународне организације;
 - д) посредовање при финансирању, лизингу, трговинском улагању и осигурању послова везаних за гаранцију;
 - е) посредовање и преузимање других активности које се односе или су у вези са наведеним пословима Агенције;
 - ф) страним банкама и иностраним предузећима која показују интерес за улазак у пословне трансакције са предузећима и банкама у БиХ пружа информације које се односе на предузећа и банке у БиХ;
 - г) издавање гаранција од политичког ризика страним инвеститорима и трговцима који врше финансирање предузећа у БиХ укључујући, али се не ограничавајући на продају гаранција за домаћу и страну валуту против унапријед дефинисаних политичких ризика страним инвеститорима и трговцима који финансирају обезбјеђење обртног капитала и других типова производних инвестиција.

Члан 7.

(Самосталност)

Агенција је самостална у обављању своје дјелатности, у складу са овим законом.

Члан 8.

(Имунитет Агенције од опорезивања)

Имовина, актива и добит Агенције, као и њене трансакције ослобођене су од пореза на промет на услуге из оквира дјелатности Агенције (Порез на додату вриједност - ПДВ, кад се успостави) и пореза на добит.

Члан 9.

(Статут Агенције)

- (1) Статутом Агенције регулише се:
- а) организација и начин пословања Агенције;
 - б) надлежност и начин рада Агенције;

- ц) овлашћења за заступања Агенције;
- д) права, обавезе и одговорности лица која обављају послове и задатке са посебним овлашћењима;
- е) финансијско пословање и извјештавање.

ИВ - УПРАВЉАЊЕ И РУКОВОЂЕЊЕ АГЕНЦИЈОМ

Члан 10.

(Управни одбор)

- (1) Управни одбор састоји се од пет чланова. Два члана су у име сваког ентитета, те један члан из институција БиХ.
- (2) Избор и именовање чланова Управног одбора врши Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог влада ентитета и надлежног министарства Босне и Херцеговине, по принципу заступљености конститутивних народа Босне и Херцеговине.
- (3) Чланови Управног одбора морају да буду лица са високим угледом финансијског или банкарског стручњака или стручњака из области осигурања.
- (4) Чланови Управног одбора именују предједавајућег и замјеника предједавајућег Управног одбора из реда изабраних чланова.
- (5) Појединци предложени за чланове Управног одбора дужни су да предоче писмени доказ њихове квалификованости и потврду прихватања у случају именовања.
- (6) Мандат чланова Управног одбора је четири године уз могућност поновног именовања у трајању од четири године. Сљедећа чињеница биће узета у обзир: најмање два члана из претходног мандата остаће у новом сазиву.
- (7) Чланови Управног одбора Агенције за вријеме трајања мандата не могу да буду носиоци извршне власти или бити чланови надзорног или управног одбора било којег другог правног субјекта.

Члан 11.

(Смјењивање и разрешење дужности чланова Управног одбора)

- (1) Управни одбор обавезан је да обавијести Савјет министара БиХ о кривичном или незаконитом поступању било којег члана Управног одбора, те да предложи његово смјењивање.
- (2) Члан Управног одбора може да буде разријешен дужности прије истека мандата на лични захтијев уз одобрење Управног одбора.
- (3) У случају када је члан Управног одбора разријешен или смијењен, или усљед смрти или другог разлога престане вршити своје дужности у периоду више од 30 дана до истека периода на који је именован, Савјет министара БиХ именоваше новог члана Управног одбора у складу са одредбама овог закона. Нови члан Управног одбора обављаше дужности у периоду до истека мандата његовог претходника.

Члан 12.

(Сједнице Управног одбора)

- (1) Сједнице Управног одбора одржавају се по потреби, али се морају одржавати најмање једанпут сваког календарског тромјесечја.
- (2) Управни одбор направиће распоред својих сједница како би се обезбиједило редовно наизмјенично засједање Управног одбора на локацијама организационих јединица Агенције.
- (3) Сједнице Управног одбора сазива председавајући. Председавајући сазива и посебну сједницу на захтјев директора Агенције или на захтјев два члана Управног одбора, најкасније у року од 14 дана од дана пријема захтјева. У супротном, лице које је поднијело захтјев овлаштено је да сазове посебну сједницу.
- (4) Писани позив за сједницу Управног одбора, који садржи датум, вријеме почетка, мјесто одржавања сједнице и дневни ред доставља се члановима Управног одбора на касније седам дана прије дана одржавања сједнице. Материјал за сваку тачку дневног реда прилаже се уз позив за сједницу.
- (5) Лица која нису чланови Управног одбора могу да присуствују сједници само уз писани позив председавајућег.
- (6) За вријеме одржавања сједница Управног одбора потребан је кворум, који чини већина укупног броја чланова Управног одбора која подразумијева присуство најмање по једног члана влада ентитета.
- (7) Управни одбор доноси Пословник о раду, којим ће прецизирати питања о којима ће се одлучивати консензусом или већином присутних чланова Управног одбора.
- (8) Председавајући, замјеник председавајућег или чланови Управног одбора не гласају за питања везана за њега лично.
- (9) Директор Агенције и директори филијала присуствују свим сједницама Управног одбора, без права гласа. Председавајући може да одреди да директор Агенције и директори филијала не присуствују сједници Управног одбора, али мора у том случају да образложи такву одлуку директору Агенције и директорима филијала, као и Управном одбору.
- (10) Управни одбор Агенције, на приједлог директора, може да именује савјетнике Управног одбора. Савјетници могу да се именују из реда оснивача или донатора.

Члан 13.

(Дјелатност Управног одбора)

- (1) Управни одбор:
 - а) именује руководство Агенције, као и руководиоце других организационих јединица;
 - б) доноси Статут Агенције и друге опште акте Агенције;

- ц) доноси све прописе, политике, упутства и накнаде за управљање и пословање Агенције у складу са овим законом, законима државе или у складу с праксом здравог управљања;
- д) на приједлог директора и замјеника директора, доноси финансијски план и плана рада ИГА-е и усваја годишњи извјештај и извјештај о раду;
- е) одобрава на приједлог руководства Агенције, плате и друге накнаде за све запослене у Агенцији, уколико није другачије прописано законима или прописима БиХ;
- ф) доноси све потребне прописе и упутства о раду Управног одбора;
- г) одлучује о потребној стручној квалификацији руководства Агенције и других руководних функција;
- х) одобрава годишње именовање спољног ревизора Агенције, на приједлог руководства Агенције.

Члан 14.

(Извјештавање и надзор)

- (1) Управни одбор одговоран је за надзор пословања Агенције.
- (2) Управни одбор дужан је да усвоји годишњи извјештај о раду и финансијски план за наредну годину у року од три мјесеца по завршетку календарске године и у том року да га достави на објављивање "Службеном гласнику БиХ".
- (3) Управни одбор дужан је Савјету министара Босне и Херцеговине и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине доставити извјештај о свом раду најмање једном годишње.
- (4) Годишњи финансијско-рачуноводствени извјештај је предмет међународне финансијске ревизије.
- (5) Годишњи извјештај о раду са финансијским планом за наредну годину и извјештај међународног финансијског ревизора, Управни одбор обавезан је да достави Предсједништву Босне и Херцеговине и надлежном министарству као информацију, у року од три мјесеца од завршетка претходне календарске године.

Члан 15.

(Међуминистарско вијеће)

- (1) Директор и замјеници директора ИГА-е обавезни су да полугодишње подносе информацију о пословању ИГА-е Међуминистарском вијећу.
- (2) Међуминистарско вијеће чине:
 - а) министар финансија и трезора БиХ;
 - б) министар спољне трговине и економских односа БиХ;
 - ц) по два представника влада ентитета из реда министара надлежних министарстава.

(3) Међуминистарско вијеће разматра поднесену информацију и доноси смјернице које су обавезујуће за рад ИГА-е.

Члан 16.

(Руковођење)

- (1) Руководство се састоји од генералног директора и два замјеника генералног директора.
- (2) Избор и именовање чланова руководства врши Управни одбор на принципу заступљености свих конститутивних народа БиХ.
- (3) Руководство Агенције именује се на период до четири године.
- (4) Поновно именовање није ограничено бројем именовања, али процедура именовања сваки пут мора да се понови.
- (5) Било која позиција у руководству може бити непопуњена најдуже 60 дана од дана када је постала упражњена.
- (6) У случају да Управни одбор није извршио именовање на било коју позицију у руководству у датом року, тада Управни одбор врши привремено именовање до крајњег избора и именовања.
- (7) Лица именована у смислу става (6) овог члана, имају пуна овлашћења тих позиција у складу с одредбама овог закона.
- (8) У тренутку именовања и за вријеме трајања свог мандата, чланови руководства Агенције не могу да буду у брачној заједници или у крвном сродству до трећег степена сродства с чланом Управног одбора Агенције.
- (9) Руководство Агенције обавезно је да обавијести Управни одбор Агенције у писаном облику о интересима из става (8) овог члана, који имају они или с њима повезана лица.
- (10) Руководству Агенције забрањено је обављање руководеће функције и чланство у Управном одбору у правном субјекту који је саоснивач Агенције у року двије године након завршетка запослења у Агенцији, без претходног писменог одобрења Управног одбора.

Члан 17.

(Права и обавезе руководства)

- (1) Генерални директор је предсједавајући Руководства Агенције, представља и заступа Агенцију, руководи радом Агенције и одговоран је за пословање Агенције.
- (2) Руководство обавља следеће активности:
 - а) предлаже Управном одбору сва општа акта, правила, упутства и сл., која одобрава и доноси Управни одбор;
 - б) заступа Агенцију у односима с клијентима и свим другим институцијама;
 - ц) спроводи политике и све друге одлуке Управног одбора;

- д) утврђује и одобрава одговарајућу стручну квалификацију персонала Агенције испод нивоа директора филијала;
 - е) одлучује о заснивању и престанку радног односа свих запослених испод нивоа директора филијала уз консултације са директорима филијала;
 - ф) предлаже Управном одбору плате и друге накнаде упосленика Агенције;
 - г) предлаже Управном одбору избор спољног ревизора Агенције.
- (3) На челу сваке филијале налази се по један од замјеника директора.
 - (4) Управни одбор одлучује о постављању замјеника директора на чело одређене филијале.
 - (5) Замјеник директора одговоран је за успешност пословања филијале на чијем челу се налази.
 - (6) Генерални директор Агенције може да пренесе своја овлашћења у случају службеног или било којег другог одсуства на било којег од својих замјеника.
 - (7) Било који посао из става (6) овог члана генерални директор Агенције може да пренесе на свог замјеника у виду појединачног овлашћења или као овлашћење које он дијели с руководством Агенције.
 - (8) Сва овлашћења из става (7) овог члана морају да буду у писаном облику.
 - (9) Свако овлашћење може да се опозве у било које вријеме. Такво овлашћење ступа на снагу одмах по пријему одговарајућег писменог обавјештења.
 - (10) Генерални директор Агенције обавезан је да континуирано обавјештава своје замјенике о свим аспектима пословања Агенције, како би се замјеници могли без потешкоћа укључити у обављање дужности пренесених овлашћењем.
 - (11) Руководство Агенције учествује у раду Управног одбора без права гласа у Управном одбору.
 - (12) Руководство Агенције је за свој рад одговорно Управном одбору.
 - (13) Руководство Агенције консултује се са директорима филијала, као и с другим одговарајућим персоналом Агенције приликом доношења одлука у вези с пословањем Агенције или припреме приједлога Управном одбору. Све одлуке и приједлози представљају коначно овлашћење и одговорност директора Агенције.

Члан 18.

(Пословна тајна)

- (1) Чланови Управног одбора Агенције, руководство Агенције као и сви запослени у Агенцији, те сва друга лица која је ангажовала Агенција у свом пословању и сва друга лица која обављају послове на привременом основу, обавезна су да чувају пословну тајну, све информације до којих дођу у оквиру свога посла.
- (2) Обавезе из става (1) овог члана трају и по престанку радног односа, ангажовања или чланства у Управном одбору или било којег другог посла у Агенцији

(3) Пословна тајна биће примјењивана осим ако није другачије предвиђено Законом.

В - ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Члан 19.

(Финансирање Агенције)

- (1) Оперативни трошкови Агенције, усклађени са финансијским планом, финансирају се из прихода од накнада, донација и прихода од пласмана из капитала Агенције.
- (2) Годишњи вишак прихода над расходима Агенције распоређују се у складу с одлуком Управног одбора.

Члан 20.

(Обрачунавање вишка прихода и чистог губитка)

Агенција, у складу с међународним рачуноводственим стандардима, на основу чистих пословних прихода или губитака (укључујући реализоване губитке и добитке) и чисте нерелизоване процијењене добитке или губитке, обрачунава вишак прихода или чисти губитак, након доношења одлука о спорним и сумњивим потраживањима и износу амортизације.

Члан 21.

(Расподјела вишка прихода)

- (1) Ако Агенција оствари вишак прихода у току било које буџетске године, тако остварен вишак прихода распоређује Управни одбор Агенције на сљедећи начин:
 - а) у Фонд за резерве полица осигурања, који се формира одлуком Управног одбора, а који је потребан да се повећа износ резерви на ниво који је еквивалентан износу издатих полица и може да се користи само за компензирање губитка по основу издатих полица - преузетог ризика;
 - б) у специјалну резерву коју формира Управни одбор и која може да се користи искључиво на основу једногласне одлуке Управног одбора.

Члан 22.

(Покривање чистог губитка)

- (1) Ако Агенција оствари чист губитак у било којој буџетској години, он се намирује на начин како слиједи:
 - а) губитак настао по основу издатих полица осигурања покрива се из Фонда основаног у складу са тачком а) члана 21. овог закона;
 - б) губитак настао као резултат пословања Агенције по основу других активности, изузев издавања полица осигурања, покрива се из специјалне резерве.

ВИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

(Пренос права и обавеза)

- (1) Од дана ступања на снагу овог закона, средства, права и обавезе и запослени персонал Агенције за издавање гаранција од политичког и ратног ризика иностраним инвеститорима и трговцима ИГА д.о.о. Сарајево (у даљем тексту: "ИГА") преносе се на Агенцију.
- (2) Агенција је правни наследник "ИГА"-е.
- (3) "ИГА" је дужна да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона припреми потребне финансијско - рачуноводствене извјештаје ради уписа у регистар, који јасно спецификује оснивачки капитал Агенције и све друге потребне финансијске индикаторе.

Члан 24.

(Регистрација)

- (1) Агенција је регистрована у складу са Законом о регистрацији правних лица која оснивају институције Босне и Херцеговине.
- (2) Агенција, најкасније у року од 90 дана, од дана ступања на снагу овог закона мора бити регистрована у складу с одредбама овог закона.

Члан 25.

(Одговорност у прелазном периоду)

- (1) Савјет министара Босне и Херцеговине одговоран је да се, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона, изврши именовање Управног одбора Агенције.
- (2) Управни одбор Агенције ће, у року од 60 дана од дана именовања чланова, а најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, извршити именовање директора Агенције и директора филијала.
- (3) Руководство "ИГА"-е ће до избора руководства Агенције, у складу са одредбама овог закона, обављати послове руковођења Агенцијом.

Члан 26.

(Ступање на снагу Закона)

- (1) Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Одлука о оснивању агенције за издавање гаранција од политичког и ратног ризика иноземним инвеститорима и трговцима (ИГА) СМ број 011-286/97 од 28.10.1997. године.
 - (2) Овај закон ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику БиХ".
-

ПСБиХ број 132/04
23. децембра 2004. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Шефик Џаферовић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Горан Милојевић, с. р.